

Program popotnikov in popotnic v Zvezi tabornikov Slovenije

Interni dokument Zveze tabornikov Slovenije

Delovna verzija 0.3

TABORNIKI

Kazalo

O dokumentu	3
Namen dokumenta	3
Cilji dokumenta	4
Potrebe popotnikov in popotnic	4
Zakaj je PP program pomemben?	5
PP program je del Programa za mlade	5
Vzgojni cilji	6
Metoda dela	10
Glavne metode dela za PP	12
Izziv	12
Avantura	12
Projekt	12
Proga izzivov	13
Postaja Skrb zase	13
Spoznaj se	14
Jaz bom _____.	14
Postaja Prostovoljstvo	15
Postaja Druženje	17
Postaja Izkušnja v tujini	18
Postaja Pridobivanje znanja	19
Kdo? Kaj? Kako?	20
Kaj naj bi pri tabornikih počel kot popotnik oz. popotnica?	20
Kaj počne coach?	20
Kaj počne PP načelnik?	21
Kaj počnejo rodovi?	21
Kaj počne Zveza tabornikov Slovenije?	22

O dokumentu

Namen dokumenta

Namen tega dokumenta je:

- osmisлити starostno vejo popotnikov in popotnic znotraj organizacije
- ponuditi program, ki bo:
 - odgovarjal potrebam popotnikov in popotnic (PP),
 - omogočal PP-jem, da dosežete svoj potencial,
 - postavil PP-jem izziv, da postanete boljši taborniki in boljši ljudje,
 - skladen z drugimi programskimi dokumenti Zveze tabornikov Slovenije.

Cilji dokumenta

Cilji tega dokumenta so:

- razložiti, zakaj je program PP pomemben,
- opisati potrebe popotnikov in popotnic,
- program razdeliti na posamezne konkretne elemente,
- program povezati z drugimi programskimi dokumenti v ZTS in
- definirati naloge posameznih deležnikov.

Izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so v dokumentu uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola.

Potrebe popotnikov in popotnic

Raziskava o slovenski mladini iz leta 2013 pravi, da se je mladim najbolj moderno (»in«) zdelo končati šolo, biti lep in urejen, biti neodvisen, predvsem pa imeti kariero. V prostem času so najraje poslušali glasbo ali gledali televizijo, zelo malo mladih je v prostem času bralo revije ali knjige. Prav tako raziskava pravi, da je bila med mladimi zelo razširjena uporaba interneta, povprečen mladostnik naj bi tako ali drugače internet uporabljal skoraj 4 ure na dan, najpogosteje za komuniciranje s prijatelji in udejstvovanje na družabnih omrežjih. Največ svojega denarja so porabili za obleke in modne dodatke, za druženje, torej v lokalih, klubih in restavracijah ter za telefon. V primerjavi z letom 2000 je v letu 2014 manj mladih pogosto pilo alkohol, število rednih kadilcev pa se ni opazno zmanjšalo. Kot najbolj pomembno vrednoto je

največ mladih izbralo osebno dostojanstvo in korektnost. Parlamentarnih volitev, če bi bile naslednji dan, bi se udeležila le petina polnoletnih mladostnikov, na splošno se mladina v letu 2013 ni preveč zanimala za politiko, nihče od vprašanih na primer ni izrazil »velikega zaupanja« v politične stranke.

(povzetek raziskave "Mladina 2013, Življenje v času deziluzij, tveganja in prekarnosti" z opombami)

Mladi danes so rojeni v času velikih družbenih, političnih, ekonomskih in tehnoloških sprememb. Svet in z njim prihodnost dobesedno razpada pred njimi. Odraščajo v okolju, ki ga v veliki meri zaznamujejo potrošništvo, materializem in pragmatizem. Povedano zelo poenostavljeno je "iskanje sreče" v nakupovalnih središčih, postavljanje materialnega sveta pred ljudi in odnose, povečevanje trenutnih koristi, preseglo meje razumnega in je strahovito naraščalo do prihoda svetovne finančne krize, ki se je razvila še v krizo vrednot. Življenje postaja vedno bolj črno-belo, razdeljeno med prisilno delo (šola, služba – stvari, ki se zdijo vsem nujne, a večini odvečne) in hedonizem upravičen z izgovorom počitka po vseh prisilah, vse sivine in z njimi smisel ali vsebina življenja pa izginjajo. Taborniki in Program za mlade ne more in ne sme mladim vsiliti »pravih« vrednot, lahko pa jih spodbudi, da sami razmislijo o svojih potrebah, željah in ciljih, ne le vzamejo tistih, ki jim jih ponudi družba, da začnejo sprejemati svoje odločitve in odgovornost, ki pride z njimi, predvsem pa, da začnejo spoznavati svet in samega sebe.

Zakaj je PP program pomemben?

Kot srednješolec oz. študent si zahtevna publika za katerokoli organizacijo. Si mlad, tvoj okus in želje se že razlikujejo od drugih, veš česa nočeš in ne pustiš, da bi ti kdo solil pamet. Ravno zato obstaja veliko organizacij, ki se ukvarja samo z otroki, druge, ki se morajo po službeni dolžnosti ukvarjati s tvojo starostno skupino, pa imajo kdaj težavo, da bi ti prepustile več odgovornosti - za svoja dejanja in lasten razvoj, za sooblikovanje skupnosti ali za odločanje o pomembnih stvareh.

Taborniki smo mladinska organizacija. Še več, trudimo se delovati po načelu "mladi za mlade". Naši vodniki so v veliki večini stari od 15 do 25 let, nekatere rodove vodijo neverjetno sposobni 18-letniki, naši še mladoletni člani so enakovredni sogovorniki odgovornim na šolah, občinah in v državnih institucijah. Kot popotnik si na točki v življenju, ko v načelu "mladi za mlade" zamenjaš vloge in postaneš prostovoljec. **Ta prehod mora biti postopen** (priprave naj bi se začele že, ko nosiš zeleno rutko), **načrten s strani rodu, zavesten s tvoje strani in rezultat**

prostovoljne izbire. Seveda pa to ne sme pomeniti, da od te točke naprej taborništvo “samo še vračaš, kar si dobil”. Poiskati moramo primerno razmerje med tem, kar kot popotnik narediš za taborništvo kot prostovoljec in kar od gibanja dobiš kot član naše organizacije. Naš vzgojni proces se zaključi šele na koncu te starostne veje. Vse to želimo doseči s programom PP in Progo izzivov. Ker naša organizacija temelji ravno na prostovoljnem delu, se nam zdi še posebej pomembno, da to poslanstvo osmisliš, se zaveš, kaj sam s tem pridobiš in si na svoje delo ponosen. Taborniki pa se kot organizacija zavemo, da naše delo temelji na prostovoljstvu in da brez prostovoljcev, kot si ti, ni taborništva. Mi svoje prostovoljce vzgajamo in ne novačimo. Ko takega prostovoljca izgubimo, ga težko nadomestimo z nekom, ki nikoli ni bil tabornik, četudi lahko večino “taborniških znanj” pridobi v razmeroma kratkem času. Delovanja v skladu s taborniškimi vrednotami se ne da priučiti, ampak jih je potrebno privzgojiti.

PP program je del Programa za mlade

V Program za mlade smo zapisali, da se taborniški program in s tem naš vzgojni proces konča z dopolnjenim 21. letom starosti članov. To ne pomeni, da se kasneje ne naučimo ničesar več, daleč od tega. **Po 21. letu se konča organizirano in sistematično delo s člani pod nadzorom odrasle osebe.** Ko prestopiš v vejo raziskovalcev želimo, da bi povsem samostojno skrbel zase in sam iskal možnosti za lasten razvoj, česar pa te želimo naučiti že, ko si popotnik.

Pomen **vzgojnega ideala** pride od vseh starostnih vej najbolj do izraza prav pri popotnikih. S starostjo se vsi razvijamo in tako postajamo vedno bolj izoblikovane osebe. Šele ko se samostojno odločamo in zavestno izbiramo svoja dejanja, se zares pokaže, ali smo **odgovorni, solidarni, angažirani in avtonomni.** V času najstništva gotovo razumeš, zakaj je vsaka od teh lastnosti tako pomembna, predvsem pa njihova kombinacija.

V Programu za mlade smo za starostno vejo popotnikov in popotnic določili vzgojne cilje, ki jih želimo doseči. Verjamemo, da so metode dela in PP program, ki jih opisujemo v tem dokumentu, izbrani tako, da to omogočajo.

Vzgojni cilji

Tukaj se razkrije ena od velikih čarovnij taborniškega gibanja. Pri tvoji starosti je prišel čas, ko ti lahko povemo, da smo imeli taborniki (v prvi vrsti pa tvoj vodnik) še druge cilje kot samo to, da znaš izmeriti azimut, zavezati ribiški voz in skuhati polento.

Taborniško gibanje deluje z namenom vzgoje mladih v **angažirane, avtonomne, solidarne in odgovorne** odrasle ljudi. Če imaš občutek, da si se pri tabornikih znašel v skupini podobno mislečih ljudi, ki se jim zdijo **vrednote** kot so strpnost in odprtost, solidarnost, pripadnost duhovnim načelom, svoboda, demokracija, zdravo življenje, trajnostni razvoj, ustvarjalnost,

prostovoljstvo, enakost priložnosti za vse, poštenost in prijateljstvo pomembne, to verjetno ni naključje. Skozi naše celotno delovanje - aktivnosti, igre, poletne taborne, zimovanja, tekmovanja in akcije smo se trudili, da bi jih kot pomembne prepoznal tudi ti. Trudili smo se, da bi imel pri tabornikih dobre prijatelje, da bi imel sočutje in razvil empatijo do drugih ljudi, tudi če so morda drugačni od tebe, da bi imel v mislih skrb za celoten planet, da bi razmišljal s svojo glavo in da bi kot zdrav človek dosegel svoj polni potencial.

Psihologija v grobem opredeljuje 6 področij človeškega razvoja: telesni, razumski, čustveni, socialni, moralni (duhovni) razvoj in razvoj značaja. Taborniki smo zato oblikovali **vzgojne cilje**, za katere se trudimo, da bi jih naši član dosegli in bi bil tako njihov razvoj skladen na vseh teh področjih. Zapisani so spodaj, ker verjamemo, da jih pri tvoji starosti že razumeš. Želimo si, da bi naši cilji postali tudi tvoji cilji. Nobenih točk ni, nobenih značk več ali veččin. Mogoče pa je čarovnija še bolj zanimiva, potem ko izveš, v čem je bil trik.

Področje osebnega razvoja: ČLOVEK KOT DEL NARAVE

Vzgojna prioriteta: Moje telo

Vzgojni cilji:

- sprejema svoje telo, je športno aktiven, se zaveda svojih omejitev in se razvija na področjih, na katerih lahko napreduje;
- skrbi za svoje zdravje in varnost, zna presoditi, kaj je zanj škodljivo, in se ravna v skladu s svojo presojo;
- sprejema spolnost kot naravno danost, prepozna njeno čustveno in fizično plat ter jo razume kot obliko človekove bližine.

Vzgojna prioriteta: Življenje v naravi in skrb za naravno okolje

Vzgojni cilji:

- zaveda se in sprejema samega sebe kot del naravnega sistema;
- pozna naravno okolje, v katerem živi in deluje, ter z njim odgovorno ravna;
- naravo prepozna kot prostor za sprostitev, učenje, raziskovanje in nabiranje novih moči.

Vzgojna prioriteta: Trajnostni razvoj

Vzgojni cilji:

- zaveda se omejenosti naravnih virov;
- razume, da presežek materialnih dobrin ne doprinese h kvalitetnejšemu življenju;

- gospodarno ravna pri zadovoljevanju potreb.

Področje osebnega razvoja: RAZUM – RAZVIJANJE OSEBNE UČINKOVITOSTI

Vzgojna prioriteta: Sposobnost učinkovitega delovanja

Vzgojni cilji:

- razvija interes za pridobivanje znanja;
- zna zbirati informacije, jih pretehtati in selektivno uporabiti v različnih okoliščinah;
- zna si postaviti cilje v življenju in iz nabora različnih možnosti izbere sebi ustrezno pot.

Vzgojna prioriteta: Posameznik v skupini

Vzgojni cilji:

- zaveda se svojih sposobnosti in vloge v skupini;
- v sodelovanju z drugimi dosega lasten napredek;
- razume odnose v skupini in jih pri svojem delovanju upošteva.

Vzgojna prioriteta: Osebne prednostne naloge

Vzgojni cilji:

- sposoben je organizirati svoj čas in si zadati prednostne naloge;
- prepozna, kaj je v določenem trenutku pomembno (glede na zadane prednostne naloge);
- odgovoren je za uresničevanje in vrednotenje zadanih prednostnih nalog.

Področje osebnega razvoja: DOŽIVLJANJE SEBE

Vzgojna prioriteta: Čustva

Vzgojni cilji:

- prepozna in sprejema svoja čustva in čustva drugih;
- sposoben je vzpostavljati čustveno ravnovesje;
- okoliščinam ustrezno izraža svoja čustva;
- zna se vživeti v čustva drugih.

Vzgojna prioriteta: Vzori

Vzgojni cilji:

- spozna, kako je napredoval s pomočjo vzornika;

- zaveda se svoje vloge vzornika v socialnem okolju.

Vzgojna prioriteta: Kritična zavest

Vzgojni cilji:

- zaveda se, da obstaja več pogledov na različne situacije in jih zna tudi kritično sprejemati;
- ustvari lastno mnenje o lokalnem, regionalnem in globalnem dogajanju;
- zna argumentirati svoje mnenje in ga nadgrajuje na podlagi mnenj drugih.

Področje osebnega razvoja: OKOLICA – SOCIALNA VKLJUČENOST

Vzgojna prioriteta: Vrstniki in prijatelji

Vzgojni cilji:

- zna vzpostaviti in negovati prijateljstvo;
- je odprt, strpen in ima spoštljiv odnos do vrstnikov;
- sposoben je preko sodelovanja z drugimi bogatiti svoje znanje in znanje drugih.

Vzgojna prioriteta: Medgeneracijsko sodelovanje

Vzgojni cilji:

- mlajše in starejše sprejema kot enakovredne sogovornike;
- razvija sodelovanje tako z mlajšimi kot s starejšimi od sebe;
- sposoben se je uveljaviti v »svetu odraslih«.

Vzgojna prioriteta: Družbena angažiranost

Vzgojni cilji:

- razvija skrb in sprejema soodgovornost za družbeni razvoj;
- pozna družbeno ureditev in se zaveda z njo povezanih pravic in dolžnosti;
- sposoben je zaznavanja socialnih razlik v družbi in preseganja predsodkov na podlagi teh razlik.

Področje osebnega razvoja: ISKANJE – RAZVOJ SISTEMA VREDNOT

Vzgojna prioriteta: Življenjski smisel

Vzgojni cilji:

- vidi lepoto v sebi, drugih in naravi;
- razvija svojo samopodobo in svojo vlogo v družbi;

- deluje skladno s svojim verovanjem in prepričanji.

Vzgojna prioriteta: Odprtost

Vzgojni cilji:

- ceni bogastvo svetovne dediščine;
- spoštuje vrednote drugih;
- s svojo enkratnostjo prispeva k razvoju družbe.

Vzgojna prioriteta: Vrednote

Vzgojni cilji:

- živi v skladu z lastnim sistemom vrednot;
- v naravi udejanja svoj življenjski smisel;
- prizadeva si za mir v svojem okolju.

Področje osebnega razvoja: ZNAČAJ

Vzgojna prioriteta: Trajni samorazvoj

Vzgojni cilji:

- v delovanju prepozna priložnosti za osebni razvoj;
- izkorišča priložnosti za osebni razvoj;
- z izkušnjami bogati lastno življenje.

Vzgojna prioriteta: Vztrajnost

Vzgojni cilji:

- uresničuje zastavljene cilje, sooča se z življenjskimi preizkušnjami in premaga ovire;
- s potrpežljivostjo gradi svoje znanje in spretnosti;
- nenehno se trudi za kvaliteto odnosa.

Vzgojna prioriteta: Pogum biti edinstven

Vzgojni cilji:

- razvija nove ideje in jih udejanja;
- zmote vidi kot del svojega napredka in napredka družbe;
- razvija svoj značaj in se uveljavlja v družbi.

Ti cilji ti lahko služijo kot odlično orodje, da določiš področja, na katerih bi se rad spremenil in cilje, ki bi jih rad dosegel.

Metoda dela

Taborniški pristop oz. skavtska metoda je osrednja sestavina programa tudi za popotnike in popotnice. Vseeno se nekateri sestavni deli prilagodijo, da sledijo razvojnim lastnostim tvoje starostne skupine. Če podrobno pogledamo sestavne dele taborniškega pristopa, vidimo, da se odražajo na naslednje načine:

- **Članstvo v majhnih skupinah** : Osnovna enota delovanja popotnikov in popotnic je PP klub. Znotraj njega se združuje nekaj generacij tabornikov. Pomembno je, da se spoštuje, vključuje in daje priložnost vsem članom skupine. Klube oblikujemo tudi za to, da se naučimo življenja in dela v skupini. Vodilo je torej: "Če želiš prispeti na cilj hitro, pojdi sam. Če želiš iti daleč, pojdi v družbi."
- **Podpora odraslih**: Kot popotnik ne potrebuješ več podpore odraslih tabornikov v obliki vodnika, ki skrbi za tvojo varnost in zate pripravlja aktivnosti. Odrasel tabornik, ki te spremlja, ima sedaj nalogo, da te vzpodbuja, postavlja vprašanja za razmislek in ti daje podporo. Ni pa več njegova naloga, da te varuje pred posledicami tvojih odločitev. Vodilo za to, kako ti odrasli taborniki nudijo podporo je torej: "Nič klicajev, malo pik in čim več vprašajev."
- **Simbolni okvir**: Taborniški simboli nas povezujejo z drugimi skavti po celem svetu. Preko dobrega simbolnega okvira lahko odkriješ nove dimenzije dejavnosti, utrdiš ali spremeniš svoj sistem vrednot in povečaš svojo pripadnost gibanju. Zgodba omogoča, da postaviš dejavnosti v kontekst, da lažje osmisliš določene stvari in si močnejše čustveno vpleten v aktivnosti. Vodilo je: "Domišljiji so dosegljiva vsa spoznanja."
- **Življenje v skladu s prisego in zakoni**: V starosti, ko se že v celoti zavedaš posledic svojih dejanj, ta že izkazujejo tvoje vrednote in prepričanja. Življenje v skladu s taborniško prisego in zakoni je pomemben del tvojega lastnega sistema vrednot. Vodilo je: "Naj bo tvoja odločitev živeti kot tabornik, tabornica."
- **Odkrivanje, spoznavanje, spoštovanje in zaščita narave**: Ljudje z našim načinom življenja vplivamo na naravo. Seveda nas ob tem bolj zanimajo slabi vplivi, saj je narava pogoj za naš obstoj. Tudi ti si del narave. Vprašanje pa je, kako tvoja dejanja vplivajo na naravo in kaj boš naredil glede tega? Vodilo je: "Vsi smo del narave, narava je del nas."
- **Stopnjevalni in stimulativen program različnih aktivnosti**: Prek večanja izzivov, ki si jih zastavljaš boš premikal meje svojih zmožnosti in razvijal interes za področja, ki bodo kasneje morda postala del tvoje kariere. Metoda izziva te sili v razvoj tvojih talentov in tvoje osebnosti. Vodilo je: "Sam izberi, v čemer boš premagal samega sebe."

- **Učenje skozi delo:** Učenje skozi delo je pri popotnikih še toliko bolj pomembno, saj kot srednješolec oz. študent ne zaupaš več vsem informacijam, mnenjem in znanju, ki ti ga poda nekdo drug iz pozicije avtoritete. Dokler sam zadeve ne preizkusiš v praksi, se učni proces zate ne začne. Tako je še pomembneje, da sam iščeš področja, na katerih bi se rad bolje izučil, vodiš svoj učni proces in preko tega krepiš lastno identiteto. Vodilo je torej: "Prebral sem, pa sem pozabil. Videl sem in sem si zapomnil. Naredil sem in znam."
- **Skupnost¹:** Vsak človek je del neke družbe, skupnosti, znotraj katere si z drugimi člani deli podobne vrednote. Enako je s tabo in taborništvom. Noben človek ne more sam narediti velikih sprememb, lahko pa jih naredimo skupaj. Vsak posameznik se mora potruditi in sam prispevati k skupnemu življenju, zadovoljstvu in sprejemanju vseh ter napredku družbe. V PP programu se to izraža skozi delovanje v rodu, v PP klubu ter pri Druženju in Prostovoljstvu kot dveh od petih postaj Proge izziva. Vodilo je: "Za skupni cilj moramo delati skupaj."

Glavne metode dela za PP

Kot je specifična metoda dela za starostno vejo Medvedkov in čebelic igra, za Gozdovnike in gozdovnice dogodivščina, so pri Popotnikih in popotnicah specifične metode dela izziv, avantura in projekt. Metode dela se s starostjo stopnjujejo na naslednji način:

Glavna metoda dela za MČ je igra. Igra je metoda, kjer so pravila aktivnosti in njen končni rezultat vnaprej določena in predvidena s strani vodnika. Aktivnost je za otroke zanimiva zaradi zgodbe, ki jo spremlja oz. ker se lahko uživajo v domišljjske vloge.

Glavna metoda dela za GG je dogodivščina. Dogodivščina je metoda, kjer vodnik sam ali skupaj z vodom določi pravila aktivnosti, za rezultat pa ni potrebno, da je vnaprej znan. Ravno zaradi neznanega so gozdovniki na trnih, končni rezultat pa je presenečenje. Primer je lahko večdnevni pohod ali bivak na neznanem terenu, nepredvidljivo vreme, v vasi morajo vprašati, če lahko tam prespijo, skupaj počnejo nekaj, česar ne obvladajo - npr. jadrajo.

Glavne metode dela za PP so tri.

Izziv

Izziv je metoda, s katero si vsak član glede na lastne sposobnosti in želje zastavi cilj, ki je v dometu njegovih zmožnosti, ampak presega vse, kar je dosegel do sedaj. Pravila in rezultat metode si tako član določi sam, odrasli pa so mu pri tem v podporo in skrbijo, da so tako pravila kot rezultat primerni.

Avantura

Avantura je po lastnostih podobna izzivu, pri čemer je ta metoda skupinska. Pravila in rezultat avanture si člani zastavijo skupaj, pri čemer se trudijo doseči čim širši konsenz v skupini (upoštevati želje in mnenja vseh). Pri avanturi se tako člani skupaj odločijo npr. katero tujo državo bodo obiskali, kako bodo odpotovali tja, kako bodo zbrali denar in kaj žel'ijo tam početi.

Projekt

Projekt je metoda dela, s katero se reševanja določenega problema lotimo sistematično. Vsak projekt ima jasno določene faze. Poznamo več različnih vrst te metode, npr. NAOMIE in Zmajevu sanjarjenje, taborniki smo prilagojeno vrsto te metode opisali tudi v priročniku **Naredimo taborniški projekt**. Morda največja posebnost naše vrste metode je, da pri vsakem projektu, ki ga izvajamo iščemo možnosti za osebni napredek in razvoj.

Proga izzivov

Najboljši del poletnega tabora? Proga preživetja! Najboljši čas za biti tabornik? Ko si popotnik ali popotnica in okoli svojega vratu nosiš modro rutko. In če združiš oboje, dobiš PP program – in **Progo izzivov**. Glavni namen programa PP je, da **si postaviš izzive, s pomočjo katerih boš postal boljši tabornik in posledično boljši človek**. Pot, ki te vodi do cilja, ni določena. Pravega recepta ni, še manj pa ti ga lahko predpišemo mi in zahtevamo, da se ga držiš. Raziskovanje poti same je enako pomembno kot cilj, ki ga dosežeš. Postaje, ki smo jih oblikovali, so samo smernice za razmišljanja in dejanja. Naloge na postajah proge oblikuješ sam, a ti morajo predstavljati izzive, na katere boš ponosen, ko jih boš premagal. **Vse izzive si izbereš sam** (pri tem ti bo **pomagal tvoj coach**), zelo pomembno pa je, da **jih zapišeš in jih imaš vedno pred očmi**. Dobesedno. Naj bodo izzivi nekaj, na kar se spomniš dnevno, ker jih vidiš v postelji, preden zaspiš ali ko vzameš zvezek iz torbe ali ker so na veliko napisani na steni tvoje sobe. Proga izzivov je zahtevna, a zabavna! Na progi so tudi drugi, ampak premagati moraš le samega sebe. Proga izzivov je drugačna ravno zato, ker ni lahka. Ker boš moral razmišljati o sebi, ker se boš moral odločati o stvareh in nekaj narediti. Na trenutke bo težko, ampak vse najboljše stvari so. Zato, ker so vredne truda. Tukaj se začne tvoja nova zgodba. Zgodba, katere konec še ni spisan, ker o njem odločaš ti.

Proga izzivov ima **5 postaj** (sestavnih delov) – **skrb zase, prostovoljstvo, druženje, izkušnja v tujini in pridobivanje novega znanja**. Sestavni deli so konkretni - jasno veš, na katerih

¹ Poimenovanje 8. sestavnega dela taborniškega pristopa še ni končno.

področjih naj bi delal in so hkrati dovolj ohlapni, da ti omogočajo svobodo pri izvedbi. Na vsaki postaji si (s pomočjo coacha) zastaviš osebni izziv in poskušaš te izzive doseči v obdobju dveh let. Skozi njih lahko dosežeš vzgojne cilje na vseh 6 področjih. Če boš imel s postavljanjem osebnih izzivov težave, lahko še enkrat prebereš vzgojne cilje in izzive izpelješ iz njih. Če ti jih uspe doseči, si zaslužiš priznanje – prvi vozec. Ko progo izzivov opraviš drugič (ali še dve leti kasneje), prejmeš drugi vozec in ko jo opraviš tretjič (šest let zatem, ko si postal popotnik), dobiš tretji vozec. Ampak prava nagrada za tvoj trud ne bo samo mala značka na tvojem kroju, temveč bodo to velika spoznanja o sebi in zgodbe o vsem, kar boš doživel na Progi izzivov.

Postaja Skrb zase

Pred vsako progo izzivov se moraš najprej dobro ogreti in si zavezati čevlje. Med tekom je dobro, če spremljaš svoj srčni utrip, da se ne izmučiš preveč, včasih se zaveš rahle bolečine v mišicah, premagati moraš svoj strah pred višino in splezati na vrh drevesa, da lahko vsem, ki so ostali na tleh poveš, kakšen je razgled od zgoraj.

Na progi izzivov si zato, da spoznaš, česa si zmožen, da izveš, kako se v določeni situaciji odzoveš in še bolj pomembno, da se odločiš, kdo želiš postati ter si začrtaš pot do tja. Kdor se ne pozna, si ne more postaviti pravega izziva. Ko spoznaš, kdo si v resnici, lahko uporabiš svoje dobre lastnosti in spremeniš slabe. Šele ko se vprašaš: "Ali sem dober tabornik? Kako lahko postanem boljši človek?", se zavestno podaš na pot, da to dejansko postaneš. Poznavanje sebe, odločitev, da boš cilj dosegel in predvidevanje posledic tvojih dejanj so zagotovila za tvojo osebno rast.

Spoznaj se

Ta del postaje je pomemben, ker ti pomaga zastaviti vprašanja glede sebe tako v preteklosti kot sedanosti. Cilj je, da kar najbolje razumeš svoje trenutno čustveno stanje, vrednote, načine izražanja, osebnostne lastnosti in odnose, ki jih gojiš z ljudmi v svoji bližini, hkrati pa poiščeš razloge za njih in poskušaš z drugačnim vedenjskim odzivom na dogodke določene situacije spremeniti. Za odgovore si moraš vzeti čas in prostor, zelo pomemben pa je tudi način, s katerim iščeš odgovore ter orodja oziroma metode, ki jih pri tem uporabiš. **Spoznavanje sebe naj bo načrten proces.** Ko ugotoviš, da te nekaj moti, se najprej vprašaj, zakaj si se znašel v tej situaciji? Nato se vprašaj, kakšen vpliv je ta situacija imela nate in kako si se odzval ter na koncu še, kakšen učinek je imel tvoj odziv? Bi mogoče lahko spremenil vzrok za nastalo situacijo? Bi lahko predvidel posledice in spremenil svoja dejanja? Pri iskanju teh odgovorov ti lahko pomagajo tudi ljudje okoli tebe – z njihovo pomočjo boš ugotovil, kako tebe in tvoje okoliščine vidijo drugi ter ali so tvoje besede in dejanja razumeli enako kot ti. To pomožno,

ampak zelo uporabno metodo imenujemo kritični prijatelj. **Pomembno je, da poskušamo razumeti več različnih pogledov na sebe in svet okoli nas.** Poskušamo ugotoviti, kako okolica deluje na nas in kako mi vplivamo na okolico, pri čemer se zavedamo, da lahko tudi sami vplivamo nase.

Spoznaj torej svoje vzorce, zapisuj ugotovitve, spremljaj svoj napredek in se veseli uspehov. Spoznavanje in spreminjanje sebe je ena najtežjih, a najlepših reči v življenju - in nikdar se ne konča.

Jaz bom _____.

Ta točka govori o tvoji prihodnosti in je pomembna v dveh pogledih.

Tvoja prihodnost je močno povezana s tem, ali znaš predvideti posledice svojih dejanj in navad. Na primer: Kaj se zgodi, če prijatelja ne pokličeš ali mu ne pišeš? Te kontaktira sam? Kaj se zgodi, če po dnevu sedenja v šoli preživiš popoldne pred računalnikom? In če to narediš vsak dan? Kdaj si se nazadnje preizkusil v nečem novem? Kako oblika vsakodnevnih pogovorov s starši vpliva na tvoj odnos z njimi in na tvoje počutje? Kako se počutiš, ko narediš nekaj, kar sproži negativen odziv okolice? Pri čem te prijatelji pogosto prosijo za nasvet ali pomoč? Je to nekaj, kar bi lahko postalo tvoj poklic? Kdo je tvoj vzornik in zakaj? Kakšne navade in prepričanja ima? Ali se strinjaš z vsemi? V čem si želiš, da bi mu bil bolj podoben?

Pri teh rečeh so na tehtnici vedno različne stvari. Čas in trud za dober odnos, kratkoročni užitek proti dolgoročnim posledicam, kratkoročno nelagodje za dolgoročne ugodnosti, postaviti si zrcalo proti temu, da ti ga postavijo drugi, slepo slediti nekomu, ker mu zaupaš ali zato, ker veš, zakaj želiš biti kot on ali ona. **Vloga odraslih tabornikov ni več, da ti govorimo, kaj počni in česa ne smeš početi, ampak da te vzpodbudimo k razmisleku o tem, kakšen človek želiš biti ter da ti nudimo podporo in nasvet, ko ga potrebuješ. Verjamemo, da si že sposoben biti sam kapitan svoje ladje.**

Druga stvar, ki vpliva na to, ali boš pri uresničevanju svoje prihodnosti uspešen pa je tvoja večnost zastavljanja ciljev. V to te vabi že metoda izziva! Ampak naredi to na primeren način. Tvoji cilji naj bodo "pametni" - SMART. Kratica SMART stoji za določene lastnosti zastavljenega cilja. Ta naj bo **specifičen** (Specific), **merljiv** (Measurable), **ambiciozen** (Ambitious), **realen** (Reachable) in **časovno opredeljen** (Time related). Primer: "Podjetje Kipo si za dvoletni cilj zastavi, da bo odprla 3 nove poslovalnice po Sloveniji". Primerjaj ta cilj s slabo postavljenim ciljem, na primer: "Želimo si imeti dobre poslovne rezultate". Pri prvem takoj veš, kaj mora podjetje Kipo narediti - kupiti zemljišče, narediti načrt in zgraditi trgovine, rezultat pa je odvisen

od njih. Pri drugem se lahko zelo kmalu zalomi. Ali naj razvijejo nove produkte? Znižajo plače zaposlenim? Naj več vložijo v reklamo? Ali kar vse skupaj? Vprašanje je tudi ali so dobri poslovni rezultati res odvisni samo od njih ali na to vplivajo tudi drugi dejavniki.

Zastavi si po 1 cilj za vsako postajo na Progi izzivov in čez dve leti boš lahko izredno ponosen nase, ko ti jih bo uspelo doseči!

Priporočena literatura: Program za mlade, Vzgojni cilji ZTS, Dejavno iskanje – Temeljni dokument ZTS o duhovnosti, Čustvena inteligenca, Nenasilna komunikacija, Zdrav kot vidra – dejavnosti na področju zdravja mladih.

Postaja Prostovoljstvo

To je verjetno najpomembnejša postaja - brez te postaje ne bi bilo Proge izzivov. Najprej je bilo jajce, šele potem je bila kura! **Taborniška organizacija obstaja samo zaradi tabornikov, ki so se odločili svoja doživetja omogočiti tudi drugim.** Vprašanje, ki ti ga tukaj zastavljamo je, ali taborništvo brez tebe sploh obstaja? Na prvo žogo je odgovor jasen – seveda bi obstajalo tudi brez tebe! Ampak koliko prostovoljcev lahko zapusti organizacijo, preden ta ne more več obstajati? Zakaj je toliko tabornikov pripravljenih svoj prosti čas porabiti za prostovoljno delo? Različnih odgovorov je verjetno toliko, kolikor je prostovoljcev, mi pa si želimo, da tudi ti najdeš svojega!

Si že opazil, da pri tabornikih kdaj kaj narediš, pa temu ne bi rekel “delo”? Ogled tabornega prostora na sončno soboto, sproščena rodova seja ali kuhanje na rodovem pikniku niso reči, ki si jih ponavadi predstavljamo pod to besedo. Morda “delo” še vedno povezujemo z naporom in odporom, ampak prostovoljno delo mora biti vse prej kot to. Prostovoljno delo pri tabornikih naj bi opravljal z veseljem in v dobri družbi svojih prijateljev. Morda se ti kdaj zdi, da imajo korist od tvojega dela samo drugi in da si na koncu “zaslužil” samo pohvalo, vendar temu ni tako.

Osnovni pogoj za prostovoljstvo je, da opravljaš delo, za katerega si se odločil sam. Ker smo prostovoljci, **se moramo odločiti kaj, kdaj in koliko smo pripravljeni delati in to jasno povedati.** Če delamo nekaj, česar ne želimo, tega ne bomo opravljali dolgo! Zato morajo biti tvoje želje, omejitve in zmožnosti upoštevane - vsak naj dela po svojih močeh. Prostovoljec pri tabornikih je lahko kdorkoli! Nesposoben prostovoljec ne obstaja, je samo nekdo, ki še ni našel primerne dela zase.

Delaj v dobri družbi, tako temu ne boš rekel delo, ampak zabava! Zelo pomembno je, da si neprijetne naloge poskušamo razdeliti med seboj in vsi poskrbimo za dobro vzdušje. Vzdušje v delovni skupini je odgovornost vsakega posameznika. Potrebno ga je redno spremljati, iskati razloge za morebitno slabo vzdušje in iskreno ter pravočasno reševati probleme, ko nastanejo.

Ali moraš biti prostovoljec ravno pri tabornikih? Ne, čeprav si želimo, da bi bil. Biti prostovoljec je bolj pomembno kot biti prostovoljec pri tabornikih. Mnogo organizacij ima dober namen, sledijo podobnim vrednotam kot taborniki in so za družbo ravno tako koristne. Če meniš, da boš s svojim prostovoljskim delom v drugih organizacijah lažje pripomogel k boljši družbi in svetu, si taborniki želimo, da ti to uspe. S poznavanjem drugih organizacij pa bomo bolje spoznali tudi našo.

Pri tabornikih lahko počneš karkoli! Nabor nalog, del, zadolžitev in opravil je izredno širok. Lahko si izmisliš tudi svoje naloge, čisto nove, drugačne - takšne, ki so ti pisane na kožo. Pomembno je sledeče: **počni tisto, kar te veseli, kar ti bo v izziv in bo sledilo vrednotam taborništva, ga obogatilo in doprineslo k dobrobiti skupnosti.** Želimo si, da bi bil prostovoljec iz lastne nuje, kot nekaj, kar enostavno *moraš* početi. S prostovoljskim delom boš pridobil ogromno izkušenj, znanja in veščin, ki ti bodo prišle v življenju še kako prav.

Taborniki večkrat naredimo napako, da drugače obravnavamo ljudi, ki naredijo več in tiste, ki naredijo manj. Ponavadi se to zgodi zato, ker mislimo, da bi morali vsi vložiti enako količino časa, truda in dela. Da bi morali vsi za tabornike narediti še več. To ni prav in ni dobro za našo organizacijo. Seveda si ne želimo, da bi večino dela opravila peščica najbolj zagnanih ljudi, medtem ko bi drugi samo uživali. Seveda si želimo, da bi vsi vložili čim več svojega časa v tabornike, ampak tega od prostovoljcev ne smemo zahtevati in na podlagi tega delati razlike med njimi. **Ko prostovoljca enkrat izgubimo, ne bo naredil ničesar več.** Vsak se mora zavedati svojih omejitev in hkrati tudi širše slike. Taborniki svoje delo opravljamo z dobrim razlogom in z vidnimi rezultati! Bistven del našega dela je vzgoja mladih in vsi smo lahko del tega procesa - vodniki, načelniki, starejši taborniki, a tudi gospodarji, kuharji, animatorji, urejevalci spletnih strani, glasbeniki in ostali. **Bodimo ponosni na svoje delo in na dejstvo, da ga opravljamo prostovoljno!**

Priporočena literatura: Naredimo taborniški projekt.

Postaja Druženje

Progo izzivov boš lažje opravil v dobri družbi. In ta postaja je namenjena prav druženju. Končno! Postaja na Progi Izzivov, ki je namenjena samo zabavi in sprostitvi ... Ali pač?

Največje zadovoljstvo je zahtevno delo, ki si ga dobro opraviš skupaj s prijatelji. Ampak kako si ta prijateljstva dobil? Je zgolj naključje, da imaš pri tabornikih veliko dobrih prijateljev? Seveda ni. Tvoja prijateljstva so posledica dolgoletnih poznanstev, skupnih vrednot, prostovoljskega dela, zelo veliko časa, ki ste ga preživeli skupaj, težkih časov, ki ste jih prebrodili in vseh dogodkov, ko ste si stali ob strani.

Dobra družba je ena najlepših plati taborništva. Prijateljski odnosi med taborniki so drugačni, ker so stranski produkt nečesa drugega. Ne želimo si, da bi bila naša prijateljstva površinska, zato tudi druženje ne sme biti samo to, da se s taborniki dobite in pogovarjate o vremenu. Želimo si, da bi imele tudi akcije, katerih namen je druženje, vsebino in bi vzpodbujale interakcijo med člani. To pa pomeni tudi nekaj osebnega napora in seveda priložnost za tvoj izziv! Ko si popotnik oziroma popotnica imaš največ časa za druženje in spoznavanje ljudi. Gradiš si mrežo poznanstev za celo življenje. Ko spoznavaš druge, spoznavaš tudi sebe, naučiš se sprejemati ljudi, ki so drugačni od tebe, izmenjuješ mnenja, ideje, vidiš, kako se taborništvo razlikuje po Sloveniji in svetu ter gradiš svoj sistem vrednot. Vse to je lahko tudi naporno, ampak pomembno je, da premagaš svoje nelagodje, začneš vzpostavljati prve stike, stopiš do ljudi, jih nagovoriš, se sprostiš in si pripravljen govoriti o sebi: si iskren in zmožen deliti svoje izkušnje, strahove, veselje in žalost. Šele ko pokažeš svojo ranljivost, lahko enako pričakuješ od drugih. **Moč prijateljstva se ne meri v številu izrečenih besed, ampak v količini skupaj presmejanih ur, skupaj prelitega znoja in solz ter skupaj spisanih zgodb.** Vsak od nas želi pripadati nekemu ožjemu krogu prijateljev, **to pa zahteva določeno stopnjo prilagajanja tako posameznika kot tudi skupine**, da se nekdo nov lahko pridruži in je sprejet.

Da se to zgodi, so najbolj primerne akcije, kjer nekaj počneš skupaj z drugimi ali se družite dlje časa: pohodi, izleti, taborjenja, športne aktivnosti, delovne akcije in seveda večerna druženja. Lahko organizirate tudi čisto posebne akcije kot jih še ni bilo in tja povabite ljudi z enakimi interesi. PP akcije naj bodo zasnovane tako, da boste udeleženci primorani v interakcijo. Posebno mesto med akcijami pa naj imajo poletna taborjenja PP-jev. Vsak PP bi moral imeti možnost, da se letno udeleži taborjenja PP-jev. Če ga v rodu ne morete organizirati sami, ga organizirajte skupaj z drugimi rodovi! Splošno pravilo "manj je več" velja tudi tukaj - število udeležencev in prevelika količina programa nista odločilna za uspeh. Odločilna je moč odnosov, ki jih vzpostavite med seboj. Kakšen bo torej tvoj izziv na postaji Druženje?

Postaja Izkušnja v tujini

Na prav vse se na Progi izzivov ne moreš pripraviti. Čar je tudi v tem, da ne moreš vedeti, kaj te čaka. Da se prepustiš dogodkom in z radovednostjo raziskuješ neznano. Izkušnja v tujini je

idealna priložnost za to! Šele ko gremo ven iz svojega domačega okolja, doživimo nekaj, česar doma ne moremo.

Tudi pri izkušnji v tujini je važno, da si zastavimo izziv! Na začetku je to morda že dejstvo, da se v tujino sploh odpravimo, kasneje pa smo lahko pri svojem izzivu še bolj drzni – lahko potujemo vedno dlje od doma, se naučimo novega jezika, zares spoznamo domačine, se z njimi spoprijateljimo ... Vsekakor pa se nove izkušnje začnejo že pri **pripravi na odhod**. Predpriprave namreč zahtevajo veliko načrtovanja in raziskovanja kraja, kamor si namenjen, dogodka, ki se ga boš udeležil, stvari, ki jih boš potreboval na poti ipd.

V tujini tudi prideš v stik z drugačnimi ljudmi, spoznavaš druge kulture in to drugačnost poskušaš sprejemati. Prav učenje strpnosti je ključnega pomena, saj te že okolje samo prisili k temu, da se mu prilagajaš in se vključiš vanj, da ga raziskuješ in si v stiku z domačini. Preko pogovorov neznanci postanejo prijatelji, s katerimi lahko še dolgo ohranjaš stike. To posledično postane vir tvoje osebne rasti.

Z odhodom v tujino in spremembo okolja dobiš tudi drugačen pogled nase, na Slovenijo in na ZTS kot organizacijo. Zaveš se svoje svobode in samostojnosti v različnih situacijah. Med delom z ljudmi iz drugih držav spoznaš, kako oni počnejo stvari in dobiš ogromno novih idej, ki jih lahko nato uporabiš pri svojem delu doma in s tem veliko pripomoreš k boljšemu taborniškemu programu.

To še posebej velja, če se udeležiš katerega od **izobraževanj v tujini**. Poleg tega, da lahko svojo pustolovščino v tujini načrtuješ in izvedeš sam, imaš na voljo še **nacionalne tabore** drugih držav, posebej pa je treba omeniti velike mednarodne taborniške akcije, ki so organizirane samo na nekaj let - svetovni skavtski **Jamboree**, **Roverway**, **Smotra** in **Moot**. In če ti tudi to ni dovolj in si želiš nekaj povsem drugačnega, se lahko javiš za **prostovoljca v enem od skavtskih centrov po svetu**. Nepozabna izkušnja je zagotovljena!

Priporočeni viri informacij: stran Komisije za mednarodno dejavnost ZTS na spletnem Stenčasu, rubriki Mednarodno in Svetkova avantura v reviji Tabor, spletna stran WOSM.

Postaja Pridobivanje znanja

Do sedaj si se že pošteno ogrel na Progi izzivov. Še dobro, čaka te še zadnji šprint! Prišel si na postajo Pridobivanje znanja!

Taborniki nismo kot šola in to tudi nikakor ne želimo postati. A se zavedamo pomena znanja in razvijanja posameznikovih sposobnosti. Sposobnosti in veščine ti v življenju omogočajo večjo samostojnost in neodvisnost od drugih ljudi. Znanje in prave informacije ne samo izboljšujejo

tvoje možnosti za uspeh, ampak tudi širijo tvoje polje izbire, tako da se lahko sam odločiš, po kateri življenjski poti bi rad šel.

Tvoja želja po znanju naj izhaja iz tvojih interesov in radovednosti, a se ti pri tem ni potrebno omejevati na to, ali je neka stvar taborniška ali ne. Veščine za popotnike in popotnice niso obvezne, ampak predstavljajo nabor znanj, ki so uporabna pri marsikateri taborniški aktivnosti. **Pomembno je, da najdeš nekaj, pri čemer ti zasijejo oči, oživi domišljija in pozabiš na čas.**

Seveda znanje in veščine nimajo nobene resnične vrednosti, dokler jih ne uporabiš v praksi. Taborniki naj ti služijo kot prostor, kjer lahko svoje sposobnosti, veščine in znanje preizkusiš, ne da bi te preveč skrbelo za končni rezultat. Nihče te ne bo kaznoval za neuspeh, veseli bomo truda, časa in dela, ki si ga pripravljene vložiti v taborništvo. Zato pa lahko veliko pridobiš, če si drzneš tvegati in iti nekoliko dlje!

Ko boš načrtoval svoj naslednji projekt, se vprašaj, kaj novega se boš pri izvajanju projekta naučil in kaj želiš s projektom doprinesti k taborništvu. Tudi če znanje pridobiš zunaj naše organizacije, ga lahko uporabiš pri tabornikih in znanje, ki si ga dobil pri nas, lahko uporabiš drugje - tako bomo obogatili vse organizacije in imeli dejanski vpliv na spremembe v družbi.

Tvoj izziv na tej postaji je lahko novo znanje, ki ga želiš pridobiti, opravljeno izobraževanje ali tečaj, izveden projekt ali izdelek, ki ga nisi še nikoli naredil... Omejuje te samo tvoja domišljija!

Priporočena literatura: PP veščine, orodje za beleženje kompetenc, pridobljenih pri tabornikih - TAPAS, program Skavti sveta (Scouts of the World Award od WOSM-a), mednarodno priznanje za mlade MEPI, veščine katoliških skavtov in skavtinj, veščine skavtskih organizacij iz tujine, taborniški tečaji in tečaji, ki jih organizirajo druge organizacije, računalniški programi, poučni videi, knjige, internet, zanimive osebe in strokovnjaki.

Kdo? Kaj? Kako?

Kaj naj bi pri tabornikih počel kot popotnik oz. popotnica?

Zelo preprosto:

- **najprej dobro preberi ta program,**
- **izberi si coacha,** ki je tvoj vzornik, idol. (Pri tem ni potrebno, da je to tvoj bivši vodnik, lahko imaš tudi več coachev hkrati.)
- **zavedaj se, da imaš obveznost do odnosa s svojim coachem** in poskrbi, da ta ne zamre,

- **zapiši izzive**, ki so jasni in SMART - specifični, merljivi, ambiciozni, realni, časovno opredeljeni,
- **skupaj s coachem naredi časovnico za dve leti**,
- **daj si duška pri opravljanju izzivov in uživaj v taborništvu**,
- **po preteku dveh let se ozri nazaj in poglej, kaj si dosegel** s pomočjo orodja za vrednotenje Proge izzivov,
- **osvoji prvi voz**,
- **nato ponovi vse točke še dvakrat** in si prisluži še ostala dva vozla.

Kaj počne coach?

Coach:

- **je prostovoljno pripravljen biti coach nekemu članu**,
- **je prva oseba, na katero se član obrne** in je dostopen,
- **nima vloge vodnika, ki zgolj daje navodila**, ampak pomaga članu na njegovi poti,
- **poskuša odgovarjati na potrebe popotnika**, pomaga mu poiskati stvari, ob katerih se PP-ju zasvetijo oči, prebudi domišljija in delo opravlja z željo in veseljem,
- **je izvajalec vzgojnega procesa v organizaciji**, saj se vzgoja nadaljuje tudi pri popotnikih in popotnicah,
- **članu postavlja vprašanja**, mnenja pa podaja samo, če ga član za to prosi,
- **čuti obveznost do njunega odnosa in skrbi, da ta ne zamre**,
- **se udeleži usposabljanja za coache in letnih srečanj coachev**,
- **si prebere dokument ZTS o coachingu.**²

Kaj počne PP načelnik?

PP načelnik:

- **ni načelnik rodu**,
- **je koordinator med rodovo upravo in člani PP kluba**,
- **posreduje pomembne informacije** med Zvezo tabornikov Slovenije, Komisijo za program, Komisijo za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi, Komisijo za mednarodno dejavnost, območjem, rodom, člani,
- **spremlja vzdušje v PP klubu in poskrbi, da je izkušnja pozitivna za vse**,

² Dokument še ne obstaja in je predviden za konec leta 2017 oz. leta 2018.

- ni odgovoren za pripravo in izvajanje celotnega programa za popotnike in popotnice,
- je odgovoren za proces, da se upoštevajo dogovori in da vsak pripravi dogovorjen delež programa,
- vzpostavlja stike članov z drugimi rodovi, organizacijami in zanimivimi posamezniki,
- skrbi za interakcijo in razvijanje odnosov,
- izbere in priuči svojega naslednika.

Kaj počnejo rodovi?

Rodovi:

- vsem popotnikom in popotnicam omogočijo izvajanje programa,
- nudijo prostor, kjer lahko popotniki in popotnice izvajajo svoj program,
- iščejo načine, kako lahko rezultate njihovega programa, izzive in želje uporabijo za dobrobit rodu,
- skrbijo za izobraževanje coachev in PP načelnikov.

Kaj počne Zveza tabornikov Slovenije?

Zveza tabornikov Slovenije (znotraj nje deluje tudi delovna skupina za starostno vejo PP, ki je del Komisije za program):

- organizira izobraževanja in seminarje za coache,
- pripravi gradiva in orodja za izvajanje programa,
- pripravi nacionalne akcije s poudarkom na vzdušju in interakciji (srečanja, ZLET, druženje),
- organizira odprave na večje mednarodne akcije,
- postavi in vzdržuje spletne strani namenjene podpori PP programu.